

Motion

1984/85:1290

Bengt Lindqvist

De handikappades situation

I juni 1984 presenterade SCB en rapport om handikappades levnadsförhållanden. Rapporten omfattar i huvudsak fyra grupper, nämligen rörelsehindrade, synskadade, hörselskadade och personer med höggradigt nedsatt arbetsförmåga. En liknande rapport Handikappad – delaktig och jämlik? som utarbetades i anslutning till Internationella handikappåret omfattar även den ett begränsat antal handikappgrupper.

Trots att båda rapporterna ger en nedslående bild av handikappades situation innebär de något positivt. Genom att de klart påvisar brister på olika samhällsområden ger de underlag för beslut om åtgärder. För berörda handikapporganisationer är de ett bra verktyg i det intressepolitiska arbetet. Nu kan man med officiella siffror som utgångspunkt diskutera behovet av insatser.

Inom de grupper som ej omfattas, upplevs det som ett stort problem att inte ha motsvarande underlag. Eftersom materialet i rapporterna hämtats ur SCB:s levnadsnivåundersökningar krävs det av statistiska skäl en viss storlek på gruppen för att den ska bli "synlig". Följden blir alltså att det i första hand blir grupper som omfattar ett förhållandevis litet antal individer som inte redovisas i rapporterna. Exempel på sådana grupper är blödersjuka, njursjuka, kroniskt mag- och tarmsjuka, stomiopererade, laryngektomerade, personer med epilepsi, cystisk fibros och celiaki. Listan kunde redan nu göras längre, och utvecklingen inom sjukvården kommer sannolikt att tillföra ytterligare "överlevnadsgrupper".

Mellan de handikappgrupper som jag här tagit som exempel finns klara likheter men även i vissa avseenden skillnader när det gäller behovet av insatser från samhällets sida. Påtagligt gemensamt för grupperna är dock att de även i andra än här nämnda sammanhang som t. ex. offentliga utredningar m m. nästan undantagslöst blir förbigångna. Detta leder till att kunskaperna om dessa grupper är mycket bristfälliga på alla nivåer i samhället. För enskilda människor resulterar kunskapsbristerna i att man har svårt att få del av samhällsstöd som man har behov av och laglig rätt till.

Genom att grupperna är små har de också svårigheter att genom sina organisationer bevaka och informera om sina frågor, vilket gör dem än mer beroende av att det finns offentliga redovisningar om deras situation.

Riksdagen tog 1974 initiativet till nuvarande levnadsnivåundersökning. Det vore därför naturligt att riksdagen nu uttalade sig för att motsvarande kunskaper, som de SCB-rapporterna ger, tas fram om bl. a. här nämnda handikappgrupper.

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad
i motionen sagts om behovet av ett bättre kunskapsunderlag om
situationen för vissa handikappgrupper.

Stockholm den 24 januari 1985

BENGT LINDQVIST (s)